

a jestliže ani v § 91, ani v § 104 není v příčině úmrtného ustanovení, které by ukládalo pozůstalým, činícím nárok na úmrtné po vojenském gážistovi, povinnost prokazovati čsl. státní příslušnost svou, pak nemůže býti tato povinnost vyvozena ani z předpisu § 112 odst. 5 zák. č. 76/1922 Sb. Neboť ukládá-li posléz cit. ustanovení povinnost průkazu ve smyslu § 2 odst. 1 a 3 nebo § 5 odst. 1 zák. č. 194/1920 Sb. osobám činícím nárok na zaopatřovací požitky podle § 104 a jestliže se zaopatřovacími požitky v § 104 rozumějí — jak shora dovozeno — jen požitky v užším smyslu, t. j. požitky, o nichž jedná odst. 1 tohoto řádu, tedy s vyloučením úmrtného podle odst. 3 téhož řádu, není pochybnosti, že pro nárok pozůstalých na úmrtné takového průkazu netřeba.

Správnosti tohoto názoru svědčí i skutečnost, že by tu jinak v příčině úmrtného byla divergence mezi pozůstalými po čsl. gážistovi, na které se předpis § 112 odst. 5 zák. č. 76/1922 Sb. nevztahuje, a mezi pozůstalými po gážistech býv. rak.-uher. armády, kteří by vždy museli prokazovati svou čsl. státní příslušnost. Pro takovou divergenci není však vnitřního důvodu a také zákon ji nezamýšlel, jinak by byl stejně jako v příčině zaopatřovacích požitků v užším smyslu normoval výslovně i pro nárok na úmrtné pozůstalých po gážistech býv. rak.-uher. (rak. neb uher.) armády požadavek zmíněného průkazu.

Odepřel-li tedy žal. úřad st-lce nárok na úmrtné výhradně z důvodu nedostatku čsl. státního občanství, ač tento požadavek nemá v zákoně opory, slušelo nař. rozhodnutí podle § 7 zák. o ss. zrušiti.

Č. 11.848.

C e s t y. — Ž e l e z n i c e: I. * Prostory před nádražími a stanicemi podle zák. č. 38/1886 z. z. čes. (o zřizování a udržování příjezdu ke drahám železným) rozumějí se ony prostory, které k tomu účelu byly určeny stavebními úřady železničními. — II. * Obecní silnicí ve smyslu § 1 zák. č. 38/1886 z. z. čes. (o zřizování a udržování příjezdu ke drahám železným) rozumí se pozemková plocha technicky k účelům komunikačním vybudovaná, na níž nepřekážejí dopravě ani okolnosti rázu technického ani právního.

(Nález ze dne 12. dubna 1935 č. 14.624/35.)

P r e j u d i k a t u r a: ad I. srov. Boh. A 6643/27.

V ě c: Město G. (adv. Dr. Pavel Kafka z Prahy) proti ministerstvu veřejných prací o železniční příjezdni silnici.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro vadnost řízení.

D ů v o d y: Výměrem z 28. dubna 1932, vydaným po slyšení zem. výrobu, rozhodl zem. úřad v Praze vzhledem k tomu, že politické pochozí komisi nezdařilo se odstraniti neshody mezi účastníky komise o potřebě, délce, směru a povaze příjezdni silnice, projektované od nového nádraží v G., že navrženou silnici, vedoucí od obecní cesty k výpravně nové stanice, prohlašuje za silnici příjezdni ve smyslu § 1 zák.

č. 38/1886 z. z. čes., že potřeba této příjezdní silnice je dána naprostou její nezbytností, že směr silnice je účelný, neboť je nejkratším spojením s nynější obecní komunikací, že silnice, jejíž délka je 45 m, vyhovuje s hlediska technického a komunikačního, a že silnice bude zřízena a udržována jako silnice okresní a že její správu na náklad konkurenčních činitelů povede okres š.-ský.

V odvolání, které proti tomuto výměru podala obec G., bylo v podstatě vytýkáno jednak, že obecní cesta, do které má příjezdní silnice zaústiti, není obecní silnicí ve smyslu § 1 zák. č. 38/1886 z. z. čes., neboť ani svou šíří, ani spodní stavbou nevyhovuje požadavkům na silnice kladeným, pročež je také pro dopravu vozidly uzavřena, jednak, že pozemek, na kterém je silnice příjezdní zřizována, je pozemkem drážním a tvoří prostranství před nádražím, jež do silnice příjezdní podle § 1 odst. 2 zák. č. 38/1886 z. z. čes. nelze včítati.

Nař. rozhodnutím bylo odvolání zamítnuto jednak z důvodů výměru zem. úřadu, jednak z dalších důvodů vlastních.

Stížnost obsahuje v podstatě dvě námitky. St-lka vytýká jednak, že žal. úřad potvrdil rozhodnutí první správní stolice, jímž bylo určeno podle § 5 zák. č. 38/1886 z. z. čes., že příjezdní silnice je třeba, a jímž byly určeny směr a délka příjezdní silnice, namítajíc, že zaústění příjezdní silnice do obecní cesty odporuje zákonu, který žádá zapojení příjezdní silnice do obecní silnice, kterýžto charakter však obecní cesta nemá, jednak spatřuje nezákonnost v okolnosti, že příjezdní silnice má býti zřízena jako silnice okresní, ačkoliv pozemková plocha, po které má příjezdní silnice vésti, náleží k prostranství před nádražím ve smyslu § 1 odst. 2 zák. č. 38/1886 z. z. čes., které se do příjezdní silnice nepočítá, a jež v daném případě bezprostředně souvisí s obecní cestou, takže příjezdní silnice není vůbec třeba.

Nss zabýval se nejdříve námitkou na druhém místě uvedenou; jeť tato námitka, již se popírá, že by v daném případě vůbec mohlo býti učiněno rozhodnutí o zřízení příjezdní silnice, širší.

Avšak námitka tato nemohla býti uznána důvodnou. Příjezdní silnice mají podle § 1 zák. č. 38/1886 z. z. čes. spojovati nádraží a stanice železnic s nejbližší silnicí říšskou, zemskou a okresní nebo obecní. Při tom se prostory před nádražím a stanicemi, které jsou částmi železnice, k příjezdům nemají počítati. Ježto prostor před nádražím pokládá se podle zák. za část železnice, náleží určití jeho rozsah úřadům železničním a nikoli úřadům, jimž přísluší rozhodovati o silnicích příjezdních (srov. Boh. A 6643/27). V řízení, jehož účelem je stanovití potřebu, směr a délku příjezdní silnice, není tedy místo rozhodovati o tom, jak veliký má býti prostor před nádražím. Zem. úřad, vydávaje rozhodnutí podle § 5 zák. č. 38/1886 z. z. čes., musí tu vycházeti z toho, jak byl prostor před nádražím určen v řízení stavebním o stavbě nové stanice nebo nádraží. Účastníci řízení podle § 5 zák. č. 38/1886 z. z. čes. mohou se zajisté brániti proti rozhodnutí zem. úřadu námitkou, že příjezdní silnice zasahuje i do prostoru před nádražím, avšak jen potud, pokud

by mohli tvrditi, že prostor před nádražím nebyl příslušným železničním úřadem stavebním vůbec určen, anebo, že silnice příjezdní zasahuje do plochy pozemkové, za prostor před nádražím určené. V daném případě však stav. povolení pro stavbu nového nádraží v G., udělené rozhodnutím min. žel. z 12. prosince 1930 a ve správních spisech založené, ponechává zem. úřadu rozhodnutí o příjezdní silnici, jejíž délka od prostanství před nádražím k nejbližší obecní silnici bude 45 m. Je tedy patrné, že silnice příjezdní nepřipojuje se až k nové budově výpravné, nýbrž, že končí u prostoru před nádražím, který tvoří součást železnice. Tímto stanovením rozsahu prostoru před nádražím se strany příslušného úřadu byl zem. úřad vázán a proto právem odkázal žal. úřad výtku odvolání st-lčina, obdobnou námitce stížnosti, na obsah správních spisů. Je-li tomu tak, pak ovšem je bezdůvodnou i námitka další, jež vytýká vadnost řízení proto, že nebylo konáno zjištění o prostoru před nádražím, neboť takového šetření nebylo třeba, když žal. úřad mohl a byl povinen vycházeti ze skutečnosti, že příjezdní silnice počíná teprve u prostoru před nádražím a nikoli u výpravné budovy nádraží, a když stanoviti velikost prostoru před nádražím nenáleží vůbec úřadům povolaným k rozhodování podle § 5 zák. č. 38/1886 z. z. čes.

Pokud jde o námitku stížnosti shora jako první označenou, tu sluší přisvědčiti st-lce, že podle zák. č. 38/1886 z. z. čes. může býti příjezdní silnice zapojena pouze do obecní silnice a nikoli do prosté obecní cesty. Že silniční zákony v Čechách platné (zák. č. 46/1864 z. z. čes. a zák. č. 41/1866 z. z. čes.), na které zák. o příjezdních silnicích v řadě svých ustanovení navazuje, rozlišují mezi obecními cestami a silnicemi, o tom nelze důvodně pochybovati (srov. nál. ss-u Budw. 4366 A/1906). Zda však v některém případě jde o silnici či cestu, to nutno určovati podle skutkových okolností, jež úřad o příslušné komunikaci zjistí. To měl zcela patrně na mysli i žal. úřad, vyslovil-li, že otázku, zda ta či ona komunikace je obecní silnicí či cestou, nutno řešiti jako otázku skutkovou. Záleží tedy jen na tom, zda žal. úřad správně vyložil si rozdíl mezi obecní silnicí a cestou, a zda ze zjištěných okolností daného případu právem došel k názoru, že komunikace č. kat. . . . je obecní silnicí.

Silnicí je rozuměti takovou pozemní komunikaci, která je zřízena umělými technickými prostředky k účelům vozové dopravy, kdežto cestou je ona plocha pozemková, která je sice dopravě určena, avšak není k účelům dopravy speciálně vybudována. Pouze tento rozdíl lze ze zákonů silničních mezi obecní silnicí a cestou vyčísti. Naproti tomu nedá se z nich vyvoditi, že by komunikace musela míti určitou minimální šířku, aby mohla býti pokládána za silnici obecní (§ 39 zák. č. 41/1866 z. z. čes., stížností citovaný, týká se silnic okresních a nikoli obecních), ač ovšem vůbec k požadavkům na obecní silnici kladeným patří, aby šířka komunikace byla taková, aby se po ní mohla dítí vozová doprava. Že by se vozová doprava nemohla konati při šířce komunikace 3 až 4 m, nelze v žádném případě důvodně tvrditi. Je tedy bezdůvodná námitka stížnosti, založená na tom, že komunikace č. kat. . . . nemůže býti kvalifikována za silnici pro svou šířku, jež je pouze 3—4 m.

Naproti tomu je ovšem nutno se stížností souhlasiti, že nesmí brániti dopravě po určité komunikaci žádná faktická nebo právní překážka, jež by znemožňovala, aby po komunikaci děla se doprava, které jinak každá silnice má sloužiti. To platí tím spíše o silnici, do které má ústiti silnice příjezdní a jež tedy má příjezdní silnici spojovati s ostatní veřejnou sítí komunikační.

Po této stránce vytýká stížnost, že komunikace č. kat. . . . není dostatečně technicky vybavena, neboť není opatřena štětem, takže se pro dopravu vozidly, zvláště těžkými, nehodí. Než žal. úřad poukázal ve svém rozhodnutí k tomu, že technický stav komunikace té byl při politické pochozí komisi zjišťován na místě samém a že výsledek zjišťování byl příznivý. Stížnost sice namítá, že toto zjišťování bylo povrchní, avšak nevytýká, v čem se jeví toto zjišťování nedostatečným, a jak jinak, nežli se to při politické pochozí komisi stalo, mělo býti technické vybavení příslušné komunikace zkoumáno. Je tedy až potud námitka stížnosti bezdůvodná.

Avšak stížnost vytýká také, že žal. úřad nepřihlédl vůbec k právní překážce, jež bere komunikaci č. kat. . . . charakter silnice, totiž k zázkazu jízdy vozidly, který pro komunikaci odedávna platí a je vyjádřen příslušnými tabulkami, umístěnými na obou koncích komunikace. Ke shodné námitce odvolání nezaújal žal. úřad v nař. rozhodnutí vůbec stanovisko. Že okolnost, že určitá komunikace není vůbec pro dopravu vozidly připuštěna, je významnou s hlediska zák. o příjezdních silnicích, o tom lze těžko pochybovati, uváží-li se, že by účel příjezdní silnice, zákonem sledovaný, byl zcela zmařen, kdyby příjezdní silnice ústila do komunikace, po níž se doprava vozová nemůže vůbec konati, a kterou by tedy nebylo možno za silnici ve smyslu § 1 zák. č. 38/1886 z. z. čes. kvalifikovati.

Jestliže tedy žal. úřad se odvoláním stěžujícího si města v tomto směru nezabýval, pak právem vytýká stížnost jeho rozhodnutí závažnou vadu.

Č. 11.849.

Vojenské věci. — Řízení správní: * Uložiti vlastníku soukromé cesty povinnost, aby ji dal pro veřejnou komunikaci k dispozici jako náhradní cestu za veřejnou cestu, která v důsledku provozu vojenské střelnice byla uzavřena, může podle § 12 zák. čl. XXXIX:1895, nedocí-li se dohody, toliko ministr národní obrany v dohodě s ministrem vnitra.

(Nález ze dne 12. dubna 1935 č. 14.634/35.)

V ě c: Československý stát (ředitelství státních lesů a statků v Užhorodě) proti zemskému úřadu v Užhorodě o zřízení náhradní cesty po dobu používání vojenské střelnice.